

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЕКОНОМІКИ
КАФЕДРА ДЕРЖАВНО-ПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії

Міжнародного гуманітарного університету

ректор Костянтин ГРОМОВЕНКО

(прізвище та ініціали)

« 7 » квітня 2023 року

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ**

ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
НА ОСНОВІ РАНІШЕ ЗДОБУТОГО ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ
ВИЩОЇ ОСВІТИ

Галузь 08 «Право»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 081 «Право»
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Право
(шифр освітньої програми)

Розглянуто та схвалено:

на засіданні кафедри державно-правових дисциплін
Протокол № 6 від 03 лютого 2023 р.

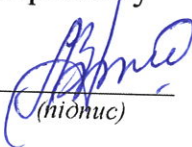
Розглянуто та схвалено Вченою радою
Міжнародного гуманітарного університету
Протокол № 6/1 від 07 квітня 2023 р.

*Введено в дію наказом Міжнародного гуманітарного університету
№ 574 а від 7 квітня 2023 р*

Програма фахового випробування для здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Право» зі спеціальності 081 «Право» на основі раніше здобутого першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Розробник

Згама А.О. кандидат юридичних наук, доцент кафедри державно-правових дисциплін факультету права та економіки Міжнародного гуманітарного університету

(підпис)

Антоніна ЗГАМА

Завідувач кафедри державно-правових дисциплін, д.ю.н., доцент

(підпис)

Денис МАНЬКО

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ	5
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ВСТУПНИКІВ НА ДОДАТКОВОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ	8
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	9

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма спрямована на орієнтування випускників закладів вищої освіти, які здобули рівень бакалавра та прагнуть продовжити навчання для здобуття освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право», щодо вимог, які встановлені при вступі до Міжнародного гуманітарного університету. Програма ґрунтується на загальновизнаних наукових результатах із врахуванням сучасного стану та перспектив розвитку правової системи України, опанування яких має засвідчити вступник, що є свідченням його здатності успішно продовжувати навчання на бакалаврській програмі за обраним напрямом.

Додаткове фахове випробування проводиться у вигляді виконання письмових тестових завдань. Тестові питання спрямовані на оцінку рівня теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної діяльності (загальнотеоретичної юриспруденції, конституційного, адміністративного, кримінального права, цивільного та сімейного, трудового права), результати якого мають теоретичне та практичне значення. Завданням виконання вступних тестів є визначення рівня компетентності та підготовленості абітурієнта.

Тестовий контроль професійних знань вступників, які вже є дипломованими спеціалістами, в сучасних умовах має низку переваг над традиційними методами вступних випробувань: економія витрат часу, перевірка рівня засвоєння значної частини навчального матеріалу; одночасна охопленість перевіркою великої кількості осіб; фіксація обізнаності у кількісних показниках; визначення рейтингу, необхідного в конкурсному відборі; кількісна фіксація (в балах) рівня засвоєння матеріалу; зосередженість уваги на конкретній правильній відповіді; полегшення оцінювання завдяки однозначності правильних відповідей; отримання об'єктивної оцінки знань абітурієнтів; статистична оцінка результатів вступного випробування. Усі тестові завдання сконструйовані у закритій формі (тобто мають запропоновані варіанти відповідей, з яких одна є правильною). Кожне тестове завдання має таку структуру: запитально-інструктивна частина і відповіді.

Під час розв'язання тестового завдання вступнику слід уважно ознайомитися із запитально-інструктивною частиною, оскільки саме вона часто містить підказку одноелементного чи багатоелементного (множинного) вибору правильної відповіді.

ЗМІСТ ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВИ ЗАГАЛЬНОЇ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА

Влада та норми у первісному суспільстві. Виникнення права і держави. Загальна характеристика теорій походження держави та права.

Поняття й ознаки права. Принципи права. Функції права.

Поняття та види джерел права. Нормативно-правові акти: закони та підзаконні акти. Нормативно-правовий договір. Правовий звичай. Юридичний прецедент. Юридична доктрина.

Система права: норма права, інститути права, галузі права. Фундаментальна, основні та профільні галузі українського права. Поняття та види норм права. Структура норми права. Норма права та стаття закону. Систематизація нормативно-правових актів. Кодифікація. Інкорпорація.

Поняття правовідносин та їх структура. Суб'єкти правовідносин та правосуб'єктність (правоздатність, дієздатність, деліктоздатність). Види правовідносин. Поняття та види юридичних фактів.

Поняття законності та правопорядку. Гарантії законності та правопорядку. Правова поведінка. Правомірна і неправомірна правова поведінка. Поняття, види та ознаки правопорушення. Склад правопорушення.

Поняття та ознаки юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Підстави та цілі юридичної відповідальності.

Поняття та ознаки держави. Механізм держави. Функції держави.

Форма держави: форма правління, форма державного устрою, державний режим. Поняття, ознаки та види монархій та республік. Поняття та ознаки унітарної держави. Федеративна держава та її особливості. Конфедерація.

Поняття та ознаки правової держави. Громадянське суспільство і держава. Партії та держава. Соціальна держава та її призначення.

ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Поняття та предмет конституційного права. Джерела конституційного права.

Поняття конституції. Функції та юридичні властивості конституції. Загальна характеристика Конституції України. Конституційний статус української мови як державної.

Конституційний лад України. Конституційний принцип поділу державної влади. Принцип верховенства права в системі засад конституційного ладу України.

Поняття й сутність народовладдя. Пряма (безпосередня) та представницька демократія. Система місцевого самоврядування в Україні.

Поняття, система та принципи адміністративно-територіального устрою України. Особливості правового статусу тимчасово окупованих територій України.

Поняття громадянського суспільства. Поняття та види громадських об'єднань. Конституційний статус політичних партій.

Поняття, система конституційних прав та свобод людини і громадянина в Україні, гарантії їх здійснення. Загальна характеристика особистих прав і свобод людини за Конституцією України.

Конституційна природа парламенту - Верховної Ради України. Роль та місце Президента України в системі органів державної влади. Поняття виконавчої влади та її місце в механізмі державної влади. Система органів виконавчої влади в Україні. Конституційні засади функціонування судової влади.

Правова охорона Конституції України та конституційний контроль. Функції та повноваження Конституційного Суду України.

ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Адміністративне право як галузь права. Джерела адміністративного права. Адміністративно-правові норми і адміністративно-правові відносини. Суб'єкти адміністративного права. Поняття державного управління.

Поняття та види адміністративного примусу. Поняття, ознаки та підстави адміністративної відповідальності. Поняття та ознаки адміністративного правопорушення. Склад адміністративного правопорушення. Система і види адміністративних стягнень.

Адміністративна відповідальність неповнолітніх.

ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Загальна характеристика кримінального законодавства України. Дія кримінального закону у часі, просторі та за колом осіб.

Поняття кримінальної відповідальності. Підстави кримінальної відповідальності.

Поняття та ознаки злочину. Види злочинів. Склад злочину. Незакінчений злочин. Поняття повторності, рецидиву та сукупності злочинів.

Суб'єкт та суб'єктивна сторона злочину. Поняття неосудності та обмеженої осудності. Вік кримінальної відповідальності.

Об'єкт та об'єктивна сторона злочину. Стадії вчинення злочину. Добровільна відмова при незакінченому злочині. Поняття і форми співучасті у злочині. Види співучасників.

Обставини, що виключають злочинність діяння. Звільнення від кримінальної відповідальності.

Поняття та мета кримінального покарання. Види покарань. Загальні засади призначення покарання. Обставини, що пом'якшують покарання. Обставини, що обтяжують покарання.

Загальна характеристика злочинів проти особи. Загальна характеристика злочинів проти власності. Загальна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Злочини проти безпеки руху та експлуатації автотранспорту.

ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Джерела цивільного права. Цивільне законодавство України.

Цивільні правовідносини: поняття, структура. Види цивільних правовідносин. Виникнення, зміна і припинення цивільних правовідносин. Поняття юридичних фактів.

Цивільна правоздатність фізичних осіб. Цивільна дієздатність фізичних осіб. Повна дієздатність. Часткова цивільна дієздатність особи. Неповна цивільна дієздатність особи. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання громадянина безвісно відсутнім. Оголошення громадянина померлим. Опіка та піклування.

Поняття юридичної особи. Види юридичних осіб. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Створення юридичної особи. Припинення діяльності юридичної особи.

Поняття об'єктів цивільних прав. Види об'єктів цивільних прав.

Поняття правочину. Види правочинів. Форма правочинів. Зміст правочину та умови дійсності правочину. Недійсність правочинів.

Поняття представництва, його значення та зміст.

Поняття та зміст права власності. Способи набуття права власності. Припинення права власності. Форми власності. Суб'єкти і об'єкти права інтелектуальної власності.

Поняття та види зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань. Припинення зобов'язань. Поняття та види цивільно-правових договорів. Укладення договору. Виконання договору. Припинення договору.

Поняття, мета, підстави та умови цивільно-правової відповідальності. Часткова, солідарна та субсидіарна відповідальність. Договірна та позадоговірна відповідальність.

Поняття та види спадкування. Спадкування за заповітом. Спадкування за законом. Правові наслідки прийняття спадщини та відмови від спадщини.

Поняття шлюбу. Умови еступу в шлюб та перешкоди до укладення шлюбу. Порядок

укладення шлюбу. Шлюбний договір. Підстави припинення шлюбу. Визнання шлюбу недійсним.

Особисті права і обов'язки подружжя. Майнові правовідносини подружжя. Особисті немайнові права і обов'язки батьків та дітей. Майнові правовідносини батьків і дітей. Підстави, порядок та правові наслідки позбавлення батьківських прав. Поняття та правові наслідки усиновлення. Реєстрація актів цивільного стану.

ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Джерела трудового права.

Поняття, сторони, зміст і види трудового договору. Порядок укладання трудового договору. Поняття та види переведень на іншу роботу. Підстави припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи роботодавця. Колективний договір: поняття та сторони.

Поняття та види робочого часу. Поняття та види часу відпочинку. Види відпусток та порядок їх надання. Поняття та структура заробітної платні.

Правове регулювання праці неповнолітніх. Поняття і засоби забезпечення трудової дисципліни. Заохочення та порядок їх застосування.

Поняття та види дисциплінарної відповідальності працівників.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНИКІВ НА ДОДАТКОВОМУ ФАХОВОМУ ВИПРОБУВАННІ

Час ознайомлення з тестовим завданням та відповідями на нього обмежений 90 хвилинами. Тестове завдання складається з сорока тестових питань українською мовою. На кожне з питань в тестовому завданні є чотири відповіді, одна з яких є вірною. Правильна відповідь на кожне з сорока питань тестового завдання оцінюється в 5 балів, неправильна відповідь – 0 балів. Максимальна кількість балів, яку можна отримати – 200.

Оцінювання завдань здійснюється за такою шкалою:

- «відмінно» - 100%-90% правильно виконаних завдань
- «дуже добре» - 89%-80% правильно виконаних завдань
- «добре» - 79%-70% правильно виконаних завдань
- «задовільно» - 69%-60% правильно виконаних завдань
- «задовільно» - 59%-50% правильно виконаних завдань
- «незадовільно» - менше ніж 50% правильно виконаних завдань

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою
	для фахового вступного випробування
180-200	відмінно
160-179	дуже добре
150-159	добре
130-149	задовільно
100-129	достатньо
55-99	незадовільно з можливістю повторної здачі семестрового контролю
0-54	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Загальна Декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. Права людини: Основні міжнародно-правові документи. К., 1989. С. 9-14.
2. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984, додаток до № 51, ст. 1122.
4. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. *Верховної Ради Української РСР*. 1971, додаток до № 50. Ст. 375.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
7. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. Ст. 135
8. Загальний кодекс правил для адвокатів країн Європейського Співтовариства від 1 жовтня 1988 р. *Бюлетень законодавства і юридичної практики України: Адвокатура в Україні*. 2000. № 1.
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 27. Ст. 282.
10. Про всеукраїнський референдум : Закон України від 26 січня 2021 року. *Офіційний вісник України*. 2021. № 31. Ст. 11.
11. Про громадські об'єднання : Закон від 22 березня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.
12. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 13. Ст. 65. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
13. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 4. Ст. 43.
14. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. *Урядовий кур'єр* від 15 лютого 2011 р. № 28.
15. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 1. ст.1.
16. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України від 15 квітня 2014 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 26. ст.892. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>
17. Про забезпечення права на справедливий суд: Закон України від 12 лютого 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 18, № 19-20. ст.132.
18. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25 квітня 2019 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 21. ст.81. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>
19. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 47. Ст. 256.
20. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222.
21. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. ст. 376. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2136-19>
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
23. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. *Верховна Рада України*. Офіц. вид. К. : Парламентське видавництво, 2006. 35 с.
24. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 р. *Відомості*

25. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
26. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. №23. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2365-14#Text>
27. Про правовий статус іноземців і осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 19-20. Ст. 179.
28. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.
29. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. *Офіційний вісник України*. 13 липня 2001 р. № 26. Ст. 1151.
30. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.
31. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 р. *Офіційний вісник України*. 2011. № 27. Ст. 1123.

Спеціальна література:

1. Адміністративне право : підручник / Ю. П. Битяк та ін. ; за заг. ред. проф. Ю. П. Битяка та ін.; Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. Х.: Право, 2010. 624 с.
2. Адміністративне право України : навч. посібник для вузів : рекомендовано МОН України : словник термінів / Запоріж. нац. ун-т ; за заг. ред.: Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова, рец. Є. В. Додін. Київ : Ін Юре, 2014. 521 с.
3. Адміністративне право України : навч.-метод. посіб. – 8-те вид., переробл. та допов / С.В. Ківалов, Л.Р. Біла-Тіунова, К.В. Бондаренко. Одеса : Фенікс, 2015. 354 с.
4. Алфьоров С.М., Ващенко С. В., Долгополова М.М., Купін А.П. Адміністративне право. Загальна частина. Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
5. Дзера О.В., Бондар Т.В. Сімейне право України. Київ : Юрінком Інтер, 2020. 520 с.
6. Енциклопедичний словник з державного управління / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко та ін. ; за ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського, Ю.П. Сурміна. К.: НАДУ, 2010. 820 с.
7. Загальна теорія права : підручник / М. С. Кельман, В. М. Стратонов. Вид. 6-те, допов. Херсон : Олді-Плюс, 2020. 720 с.
8. Загальна теорія права. Нормативний курс: підруч. для студ.-юристів. за ред. д-ра юрид. наук, проф. С. В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер. 2021. 576 с.
9. Загальна теорія права: підручник / за заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваіте, 2015. 392 с.
10. Загальне адміністративне право : підручник / Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка ; І. С. Гриценко, Р. С. Мельник, А. А. Пухтецька та ін., за заг. ред. І. С. Гриценка. Київ : Юрінком Інтер, 2016. 568 с.
11. Задихайло, О. А. Адміністративне право України (Загальна частина) : навч. посібник. Харків : Право, 2016. 298 с.
12. Килимник І. І. Цивільне право України : навч. посібник / І. І. Килимник, А. М. Бровдій, Д. Є. Кутоманов; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; Х. : ХНУМГ. 2014. 225 с.
13. Ківалов С. В. Адміністративне право України : навч. посібник : рекомендовано МОН України / С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова ; НУ "ОЮА", рец.: Є. В. Додін, Х.П. Ярмакі. 6-е вид., стер. Одеса : Фенікс, 2012. 400 с.
14. Конституційне право України / авт. колектив Терлецький Д.С та ін. : навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2020. 242 с.
15. Конституційне право України : підручник / [Алмаші І. М. та ін.] ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т», Юрид. ф-т, Каф. конституц. права та порівнял. правознавства. 9-е вид., перероб. та допов. Ужгород : Гельветика, 2018. 462 с.
16. Конституційне право України : посіб. для підгот. до іспитів / кол. авт.: Ю. Г. Барабаш, Л. К. Байрачна, І. І. Дахова. 6-те вид., переробл. та доповн. - Харків : Право, 2019. 388 с.

17. *Конституційне право України : підручник* / Т.М. Слінько, Л.І. Летнянчин, В.П. Колісник та ін.; за заг. ред. Т. М. Слінько. Харків: Право, 2020. 592 с.
18. Конституційне право: підручник / за загальною редакцією М.І. Козюбри. / Ю.Г. Барабаш, О.М. Бориславська, В.М. Венгер, М.І. Козюбра, О.М. Лисенко, А.А. Мелешевич. К.: ВАІТЕ, 2021. 528 с.
19. Котюк В.О. Загальна теорія держави і права: навчальний посібник. К.: Атіка, 2005. 592 с.
20. Крестовська Н.М. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести / Н.М. Крестовська, Л.Г. Матвеева. К.: Юрінком Інтер, 2015. 584 с.
21. Кримінальне право України: Загальна частина : навчально-методичний посібник / Уклад.: Н. А. Орловська, В. В. Ємельяненко, І. І. Митрофанов, А. М. Притула та ін.: за заг. ред. д.ю.н., проф., член-кореспондента НАПрН України Є.Л. Стрельцова. 4-те вид., перероб. і доп. Одеса: Фенікс, 2016. 102 с.
22. Кримінальне право України: Загальна частина : підручник / [Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.]; за ред. проф. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 4-те вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2010. 800 с.
23. Мельник, Р. С. Адміністративне право України : у схемах та коментарях : навч. посібник / Р. С. Мельник, С. О. Мосьондз ; рец. : Т. О. Коломоець, О. В. Кузьменко, О. І. Миколенко, Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка, Ун-т сучасних знань. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 344 с.
24. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2ч. Ч.1 / Є.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків: Право. 2018. 232 с
25. Мічурін Є.О. Цивільне право. Альбом схем: навч. посіб.: у 2ч. Ч.2 / Є.О. Мічурін, О.Р. Шишка. Вид. 5-те, перероб. Харків:Право. 2018. 222с
26. *Сімейне право України: підручник* / за ред. А. О. Дутко. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2018. 480 с.
27. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання, стереотипне. Підручник. Київ : Алерта, 2021. 528 с.
28. Совгиря О. В., Шукліна Н. Г. Конституційне право України. Повний курс: навч. посіб. К.: Юрінком Інтер, 2019. 556 с.
29. Сучасна правова енциклопедія / О. В. Зайчук, О. Л. Копиленко, В. С. Ковальський та ін.; за заг. ред. О. В. Зайчука; Ін-т законодавства Верховної Ради України. 2-ге вид., перероб. і допов. К.: Юрінком Інтер, 2013. 408 с.
30. Теорія держави і права : підручник / О.В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін. ; за ред. О.В. Петришина. Х.: Право, 2015. 368 с.
31. Теорія держави і права : навчальний посібник / Крестовська Н.М., Матвеева Л. Г., Тицька Я.О., Атаманова Н.В., Арабаджи Н.Б. Міжнародний гуманітарний університет. О.: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2021. 194 с.
32. *Трудове право України: навчальний посібник* / кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів: ЛьвДУВС, 2017. 564 с.
33. *Трудове право України: підручник* / за ред. проф. О. М. Ярошенко. Харків: Вид-во 2022. 376 с.
34. Українське кримінальне право. Загальна частина : підручник / за ред. В.О. Навроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 712 с.
35. Цивільне право : підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. Х. : Право, 2011. Т. 1. 656 с.
36. Цивільне право України (у запитаннях та відповідях) : Навчальний посібник : Практикум / За ред. В. К. Матвійчука, І. С. Тімуша. К., 2013. 348 с.
37. Цивільне право України: Академічний курс [Текст] : підручник : у 2 т. / А.Ю. Бабаскін, Т.В. Боднар, Ю.Л. Новицький та ін. ; за заг. ред. Я.М. Шевченко. Вид. 2-ге, допов. і переробл. К.: Вид.Дім «Ін Юре», 2006. Т.2: Особлива частина. 520 с.
38. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.
39. Чанишева Г. І. Трудове право України: навч.-метод. посібник / Г. І. Чанишева. Одеса : Фенікс, 2021. 137 с.

40. Яновицька Г.Б., Кучер В.О. та ін. Цивільне право України: підручник [Текст]: в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. Львів: «Новий Світ-2000», 2014. 444 с.